

PORADY DLA ADMINISTRATORA PLACU ZABAW

LISTA CZĘSTYCH NIEPRAWIDŁOWOSCI

Lista ta nie uwzględnia całości problematyki zgodności z Normami i nie może być podstawą do kompetentnej oceny. **Jej zadaniem jest uczulenie na możliwe zagrożenia.**

1. Brak ogrodzenia. Ogrodzenie ma zapobiec zanieczyszczeniom odzwierzęcym i niekontrolowanemu wybieganiu dzieci poza plac zabaw. To zalecenie nie wynika z zapisów prawnych. Nie da się jednak utrzymać czystości na placu zabaw, jeżeli nie jest on ogrodzony.

2. Brak regulaminu. Regulamin powinien przede wszystkim informować o telefonie do właściciela lub zarządcy i adresie placu zabaw. Konieczne jest także podanie numeru alarmowego, np. 112. Poza tym można umieścić na nim informacje o zasadach zabawy na placu zabaw, najlepiej w formie rysunkowej, zrozumiałej dla wszystkich dzieci.

Nie należy umieszczać na regulaminie zakazu zabawy dla dzieci poniżej 3 roku życia - jest to łamanie praw dziecka!

3. Brak oznaczenia urządzeń. Tabliczka znamionowa urządzenia powinna podawać informacje o producencie, dacie produkcji, numerze katalogowym lub nazwie urządzenia i numerze normy, zgodnie z którą urządzenie wyprodukowano. Osobno powinien być zaznaczony poziom gruntu.

4. Brak regularnych przeglądów. Norma PN-EN 1176-1 i 7 narzuca trzy rodzaje przeglądów, których częstotliwość uzależniona jest głównie od obciążenia obiektu.

- regularna kontrola przez oględziny (co 1 do 7 dni)
- kontrola funkcjonalna (co 1 do 3 miesięcy)
- coroczna kontrola podstawowa

Według Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego przeglądy należy przeprowadzać zgodnie z wymienionymi Normami. Więcej wiadomości w zakładce [Przeglądy](#).

5. Zaniedbanie - brak konserwacji. Niekonserwowane i nienaprawiane urządzenia mogą zagrażać bezpieczeństwu użytkowników.

6. Śmieci zagrażające zdrowiu, tzn. ostre, twarde lub toksyczne przedmioty, np. butelki, puszki, niedopałki papierosów itd. Skaleczenie na placu zabaw zwiększa ryzyko zachorowań odzwierzęcych.

7. Niezachowanie stref minimalnych. W normie PN-EN 1176-1 podany jest prosty wzór na określenie powierzchni upadku wokół każdej zabawki na placu zabaw wyższej niż 1,5 metra:

$$B = 0,66 \times H + 0,5\text{m},$$

gdzie B jest bezpieczną odległością, która równa się 0,66 mnożone przez H - wysokość swobodnego upadku (to wysokość na jaką dziecko może wejść, siedzieć lub zwiisać) dodać 0,5 metra. W tej odległości nic nie ma prawa

się znaleźć. Dla urządzeń poniżej 1,5 metra strefa minimalna wynosi 1,5 metra od urządzenia. Strefa minimalna huśtawek i karuzeli musi być jeszcze większa.

8. Niewłaściwa nawierzchnia. Zgodnie z normą PN-EN 1176 właściciel placu zabaw powinien zapewnić właściwą nawierzchnię, zgodną z wysokością swobodnego upadku. Wymogi normy można przedstawić za pomocą uproszczonej tabelki (wymiary w milimetrach).

9. Brak kotwienia urządzeń. W związku z wymogiem zachowania stref bezpieczeństwa urządzenia powinny być kotwione, w celu zachowania tych stref i zapewnienia stabilności urządzeń. Nie może dochodzić do sytuacji, gdy urządzenie zmienia lokalizację i nie zostaje zachowana strefa bezpieczeństwa.

10. Drewno w ziemi. Ten problem jest najczęściej spotykany w przypadku zakopywania lub betonowania bezpośrednio w gruncie drewnianych elementów konstrukcyjnych wykonanych z tak zwanych „wałków z otaczarki”.

Norma PN-EN 1176-1 dopuszcza **trzy rodzaje kotwienia drewnianych urządzeń:**

- **Bezpośrednio w gruncie**, gdy drewno posiada **dostateczną odporność** naturalną zgodnie z normą EN 350-2. Odporność tę posiadają nie spotykane w branży placów zabaw gatunki **drewna egzotycznego**. Także *robinia pseudoacacia*, czyli nasza rodzima **akacja**, spełnia wymagania normy EN 350-2. Ma ona bardzo charakterystyczne, twarde, zwarte, **zielonkawo zabarwione** drewno, nie do pomylenia z jakimkolwiek innym. Jeżeli drewno wygląda „normalnie”, to na pewno nie jest to **pseudoakacja**. Tego drewna nie wykorzystuje się przemysłowo.
- **Bezpośrednio w gruncie**, gdy drewno jest **właściwie zaimpregnowane ciśnieniowo** zgodnie z normami EN 355-2 oraz EN 351-1. Jak w prosty sposób sprawdzić rzetelność impregnacji? Należy podczas odbioru placu zabaw wybrać losowo któryś ze słupków i wydać dyspozycję jego demontażu i wyciągnięcia z ziemi. Następnie należy przeciąć go w poprzek (ale nie bliżej niż 20 cm od końca), a następnie obejrzeć przekrój. Jeżeli widać granicę pomiędzy białym a twardzielą, to **cały biel musi być nasycony impregnatem**. Jeżeli nie widać granicy między białym a twardzielą, cały słupek, na wylot, musi być zaimpregnowany, bez względu na jego grubość. Granice te widać na przekroju bardzo wyraźnie – twardziel wszystkich gatunków drzew jest znacznie ciemniejsza od bieli i bardzo często innego koloru, zaś impregnat używany powszechnie w Polsce do nasączenia ciśnieniowego ma zielonkawo-słomkowy kolor i także doskonale widać jak głęboko został wtłoczony.
- **W każdym innym przypadku** - drewno powinno być umieszczone **na metalowej kotwie lub stopce słupka, ponad ziemią.**

11. Korozja. Występowanie korozji wynika z reguły z niewłaściwego zabezpieczenia powierzchni metalowych

12. Niewłaściwe zabezpieczenie sklejk. Norma wymaga, aby elementy urządzeń wykonane ze sklejki były zabezpieczone przed wpływem warunków atmosferycznych. Pomalowanie sklejki impregnatem kolorującym jest niewystarczające.

13. Błędy w fundamentowaniu. Norma PN-EN 1176-1 wyraźnie mówi, jak wyposażenie placu zabaw ma być fundamentowane, a nawet zamieszcza rysunek. Tu również **dopuszcza się** do stosowania trzy przypadki:

- fundamenty umieszcza się 40 cm pod powierzchnią gruntu

- jeżeli wierzchołek fundamentu jak na rysunku w Normie, fundament może się znajdować 20 cm pod powierzchnią gruntu
- fundament jest całkowicie przykryty urządzeniem, jak w przypadku karuzel tarczowych

Najczęściej spotkać można dwa rodzaje **nieprawidłowości** związane z fundamentowaniem:

- **zbyt płytkie zalewanie fundamentów** (betonując sprzęt na placu budowy nie można wyprofilować fundamentu zgodnie z wymaganiami normy, zatem jego górna powierzchnia musi być zagłębiona 40 cm pod powierzchnię). Równocześnie pamiętać należy, że drewno nie może stykać się z gruntem.
- **przykręcanie sprężyn bujaków bezpośrednio do fundamentu**, co skutkuje tym, że jego wierzch znajduje się na powierzchni, lub tuż pod nią, a powinien się znaleźć 40 cm niżej.

14. Niebezpieczeństwo zakleszczeń jest dość powszechnie spotykaną nieprawidłowością. Norma PN-EN 1176-1 podaje wymiary otworów (wymiar w dowolną stronę), jakich nie można stosować podczas konstruowania wyposażenia placów zabaw, gdyż dziecko może w nich zaklinować paluszek, rączkę, główkę, czy inną część ciała. Dotyczy ta sprawa każdego otworu – okienka, drabinek, otworów między stopniami schodów, w balustradach, daszkach itd. Poniżej podajemy **zakazane wymiary otworów**:

- **8-25 mm**
- **89-230 mm.**

dozwolone są zatem otwory o wymiarach:

- **poniżej 8 mm**
- **25-89 mm**
- **powyżej 230 mm.**

15. Brak odpowiednich zabezpieczeń w karuzelach. W przypadku karuzel tarczowych najczęstszą nieprawidłowością jest **brak dolnej płyty kryjącej** uźebrowanie tarczy.

16. Twarde siedziska huśtawek zawieszane na sztywnych prętach. Ta poważna wada dotyczy głównie starszych huśtawek. Według Normy siedzisko huśtawki powinno być wykonane z gumy i zawieszane na odpowiednim łańcuchu. Niezastosowanie się do tych wymogów zagraża zdrowiu i życiu dzieci!

17. Ostre krawędzie. Często nieprawidłowością jest niewłaściwy sposób wykończenia urządzenia w procesie produkcyjnym, co skutkuje występowaniem ostrych krawędzi, które grożą zranieniem.

18. Brak elementów hamujących ruch. Norma wymaga, aby huśtawka wagowa (tzw. ważka) była wyposażona w elementy hamujące ruch. Najprostszym sposobem ich wykonania jest umieszczenie w miejscach styku końców ramion ważki z gruntem elementów gumowych, np. częściowo wkopanych opon.